

Algemeen

Elke eerste zondag van de maand gaat deze Nieuwsbrief naar een groot aantal griffiers, adjunct-griffiers en andere medewerkers in en om raadsgriffies.

Doelstelling is om “iets juridisch” dat mij afgelopen maand het meest is opgevallen met de lezers te delen, en er waar mogelijk leermomenten uit te halen.

Dit alles om zoveel mogelijk gemeenteraden support te bieden bij het juridisch optimaliseren van hun besluitvormingsprocessen.

Dit keer was het vinden van een onderwerp betrekkelijk eenvoudig: verreweg de meeste vragen en kwesties die mij afgelopen maand bereikten gingen over het onderwerp “geheimhouding”.

Wettelijke basis voor het domein van raad en commissie: artikelen 25 en 86 Gemeentewet, artikel 10 Wet openbaarheid van bestuur.

Hoe zit het, wie doet wat en wat moet je vooral (niet) doen?! Enkele tips en aandachtspunten

TIP 1: Om met dit laatste beginnen: gebruik het woord “geheim” WEL en het woord “vertrouwelijk” NIET. Als je tenminste wilt dat de betrokken personen geheimhouding in acht nemen én dat schending hiervan strafrechtelijk kan worden gesanctioneerd.

Wie doet wat ?

De bevoegdheid tot het opleggen van geheimhouding is voorbehouden aan een select gezelschap.

De raad kan aan zichzelf geheimhouding opleggen in een besloten vergadering.

Het college, de burgemeester en een commissie kunnen aan de raad en aan leden van de raad stukken onder oplegging van geheimhouding overleggen.

Een commissie kan aan zichzelf geheimhouding opleggen in een besloten vergadering.

Het college, de voorzitter en de burgemeester kunnen aan de commissie stukken onder oplegging van geheimhouding overleggen.

Daarna geldt dat de geheimhouding in acht moet worden genomen. Deze verplichting richt zich in elk geval tot al diegenen die kennis dragen van de geheime informatie die hen ter ore is gekomen in die besloten vergadering dan wel die door hen is gelezen in het stuk waarop geheimhouding ligt.

Tip 2: alleen als een commissie een Gemeentewettelijke grondslag heeft, kan dit gezelschap gebruik maken van de mogelijkheden die artikel 86 Gemeentewet bevat op het gebied van opleggen en opheffen van geheimhouding.

Tip 3: alleen in een besloten raads- of commissievergadering kan raad of commissie geheimhouding opleggen. NB: ook voor deze vergaderingen geldt dat collegeleden een onvervreemdbaar recht hebben om ze bij te wonen. Zie de artikelen 21 juncto 82 lid 4 Gemeentewet

Tip 4: raads- en commissieleden die afwezig waren bij de besloten raads- of commissievergadering kunnen niet “maar zo” worden bijgepraat. Er geldt immers geheimhouding en deze moet ook jegens de fractiegenoten en mede-commissieleden in acht worden genomen.

Wanneer bekrachtigen?

Je wilt niet weten hoe vaak de raad (ten onrechte en daarmee overbodig) wordt voorgesteld om geheimhouding te bekrachtigen!

De eis tot bekrachtiging geldt uitsluitend als het gaat om schriftelijke informatie die aan de raad wordt gestuurd door college of burgemeester of commissie én op het stuk het woord “geheim” staat én door de afzender geheimhouding wordt opgelegd.

Alleen in dat geval geldt de eis dat bekrachtiging in de eerstvolgende raadsvergadering plaatsvindt. Deze moet volgens de presentielijst zijn bijgewoond door minstens de helft van het aantal zitting hebbende raadsleden. In voorkomende gevallen wil een rechter om die presentielijst vragen!

Als “leden van de raad” (bijvoorbeeld het presidium) de geadresseerden zijn van het betreffende geheime stuk, hoeft bekrachtiging niet plaats te vinden.

Evenmin hoeft bekrachtiging plaats te vinden als de raad aan zichzelf in een besloten raadsvergadering geheimhouding heeft opgelegd.

Tip 5: de raadsvergadering waarin het besluit tot bekrachtiging wordt genomen (op straffe van het vervallen van de geheimhouding) is de eerste na de collegevergadering waarin het besluit tot opleggen van de geheimhouding is genomen. Dus niet de eerste raadsvergadering na ontvangst door de raad (ter griffie) van het stuk.

Wanneer geheimhouding opleggen (en wanneer dus niet?)

Voorop staat dat informatie openbaar en voor een ieder toegankelijk en dus kenbaar moet zijn. Dit geldt ook voor informatie die de raad van college en burgemeester ontvangt in het kader van de inlichtingenplicht die beide organen jegens de raad in acht dienen te nemen (actief en passief). Bij uitzondering, en wel als een of meer van de gronden die staan genoemd in artikel 10 Wet openbaarheid van bestuur in het geding zijn, kan worden besloten dat het belang van geheimhouding groter gewicht toekomt dan het belang van openbaarheid.

Tip 6: raadpleeg altijd eerst artikel 10 Wet openbaarheid van bestuur in samenhang met hetzij artikel 25 hetzij artikel 86 Gemeentewet alvorens te besluiten tot het opleggen van geheimhouding.

Hoelang duurt geheimhouding?

Slechts weinig zaken hebben eeuwigheidswaarde. Zo ook geheime informatie. Het is goed om op gezette tijden de stukken waarop geheimhouding rust tegen het licht te houden en de vraag te stellen of de tijd rijp is om de geheimhouding op te heffen.

Bedenk hierbij dat de Gemeentewet per situatie apart heeft bepaald wie bevoegd is tot het nemen van een besluit inzake opheffing van geheimhouding.

Het opheffen van geheimhouding is een besluit waar bezwaar en beroep tegen mogelijk is. Er zullen dus belangen moeten worden afgewogen en het besluit zal in voorkomende gevallen deugdelijk moeten worden gemotiveerd.

Tip 7: Maak intern goede afspraken over de vraag wie welke verantwoordelijkheid heeft op het gebied van signaleren inzake opheffen van geheimhouding. De duale driehoek is hiervoor bij uitstek de geschikte plek!